

Mushtariybegim ISROILOVA

DUO QILING, BOBOJON

She'rlar

«Farg'ona» nashriyoti,
2016-yil

UO'K: 821.512.133-1

KBK: 84(50)7

I-82

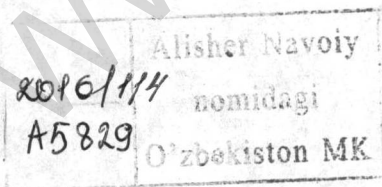
Ўзбек адабиёти

ISROILOVA, Mushtariybegim

I-82 DUO QILING, BOBOJON: she'rlar/ adabiy-badiiy nashr/M.Isroilova. – Farg'ona: «Farg'ona» nashriyoti, 2016. – 32 bet.

She'riyat olamiga ilk qadamlarini qo'yayotgan yosh ijodkor Mushtariybegim Isroilovaning she'rlarida bolalarcha beg'uborlik, soddalik ko'zga tashlanadi. Shu bilan birga, dunyoga tiyrak nigoh ila ko'z tashlayotgan qiziquvchan va intiluvchan she'r ixlosmandining yurak so'zlari o'quvchida yorqin taassurot qoldiradi.

Ushbu she'riy to'plam maktabiyoshidagi o'quvchilarga, shuningdek, barcha she'riyat muxlislariga mo'ljallangan.

UO'K: 821.512.133-1

KBK: 84(50)7

ISBN: 978-9943-980-69-3

©M.Isroilova – 2016.

MUSHTARIYBEGIM MUSHTARIYLARI

So'zboshi o'rnida

Kingadir nimadir aytish ehtiyojini qondirish, ko'nglida kechayotgan tuyg'ularni izhor qilish uchun insonga til berilgan. Bu til qanday so'z va jummalarni ifodalashi, qay usulda bayon qilishi, albatta, uning qayerda, kimlar orasida voyaga yetishiga va iqtidoriga bog'liq.

O'zbekiston gavhari sanalmish go'zal Farg'ona shahrida tug'ilib voyaga yetayotgan Mushtariybegim Isroilovaning jajji qalbida uyg'onayotgan shu muqaddas Vatan farzandi ekanligidan faxrlanish, unga shukrona keltirish, oilasi, mahallasida, qishloq va shaharlarda bo'layotgan buyuk o'zgarishlarni madh etish tuyg'usi unga tinchlik bermaydi – qo'lga qalam olib, nazmiy satrlar bitishga da'vat etadi. Aynan mana shu ezgu da'vat uni maktab quchog'idagi, shahar, viloyat miqyosidagi adabiy gurgung va to'garaklarga, vaqti matbuot tahririyatlariga yetaklaydi. Men uning tortinibgina, ammo ichki ishonch bilan o'qigan she'rlarini ana shu to'garaklarda kuzatganman. Yildan-yilga ulg'ayib, qat'iylashib borayotgan bu ishonch uning "Duo qiling, bobojon" deb nomlangan ilk kitobchasini yuzaga keltiribdi.

Mushtariy – arabcha "xaridor" degani. Mushtariybegim – ezgu so'z xaridori. U eng go'zal, pokiza so'zlarni hayotning, odamlarning o'zidan olib, o'zlariga hadya etishdek xayrli ishga astoydil bel bog'lagan. Adabiyot maydoniga o'ziga xos ishonch, qat'iyat bilan kirib kelayotgan jur'atli qizimizning ko'ngil mulki xaridorlari hali juda ko'p bo'ladi. Nasib qilsa, ular orasida siz-u biz ham bo'lamiz, muhtaram kitobxon!

**Siddiq MO'MIN, FarDU professori,
O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi a'zosi.**

BOYCHECHAK TERDIM

Qir-adirlardan
Boychechak terib,
Buvijonimga
Berdim keltirib.

Ko'klam nafasi
Dimoqqa urdi,
Buvim chechakni
Ko'zlarga surdi.

So'ng yaratganga
Aytib shukrona,
Duo qildi: «Tinch
Bo'lsin zamon!»

Meni quchdilar
Ming bor aylanib,
Qilgan ishimdan
Ketdim quvonib.

AZIZ ONA

Oyijonim – mehribon,
Tongda yopib issiq non,
Bizlarga mehr bilan
Tuzaydilar dasturxon.

Qo‘yarlar mayiz, yong‘oq,
Piyolalarda qaymoq.
Yumshoqqina holvalar
Og‘zingda erir shundoq.

Aylanib o‘zimizdan
O‘pib yuz-ko‘zimizdan,
Maktab ketsak, termulib
Qoladi izimizdan.

Bolaligimiz tutib
Bir-birimizni turtib,
Kechiksak, turadilar
Eshik oldida kutib.

Bizni ko‘rib quvona
Aytar doim shukrona.
Baxtimizga doimo
Bor bo‘ling, aziz Ona.

MAKTAB QUCHOG'I

O'quvchilarga to'ldi
Maktab quchog'i bugun,
Yana bir yosh ulg'aygan
Sinfdoshlar shod, mamnun.

O'sha sodda, kamtarin
Ustoz olar qarshilab,
Yuzda iliq tabassum,
Cheksiz mehr-la siylab.

Dars boshlanar sinfda,
Tiniqlashar tuyg'ular.
Toza, murg'ak qalblarda
Kurtaklaydi orzular.

O'ZBEKISTONIM

Bag'rikenglik senga xos,
Yosh-qari topar e'zoz.
Dunyo bo'ylab quloch yoz,
Aziz O'zbekistonim.

Bahosi yo'q gavharim,
Humo qush, kabutarim.
Uzilmasin baxt toring
Hargiz, O'zbekistonim.

Jondan sevgan qizingman,
Nur porlagan yuzingman,
Mushtariy yulduzingman,
Buyuk O'zbekistonim.

O'ZBEK QIZIMAN

Men o'zbekning qiziman –
O'ziga bekning qizi.
Mardu maydon, bir so'zli,
Qomati tikning qizi.

Ajdodlarim faxrimdir,
Iftixor-la yashayman.
Istiqlol ochib bergan
Yo'ldan qadam tashlayman.

Yurtlar ko'p, diyorlar ko'p,
Vatan bordir har kimda.
Men uchun O'zbekiston –
Bitta ona zaminda.

DUO QILING, BOBOJON

– Duo qiling, bobojon,
Ketmoqdaman o'qishga.
Dadam derlar: – Otajon,
Men ham shoshyapman ishga.

Bobom der: – Bolalarim,
Yo'llaringiz bo'lsin oq.
Yaxshi-yomon kunlarda
Doim qo'llasin Oллоh.

Bobomning duosidan
Qalblar nurga to'ladi.
Barcha ishimiz yaxshi,
Barokatli bo'ladi.

IKKI BUYUK ZOT

Maktab – muqaddas maskan,
Kitob do‘stdir qadrdon.
Ustoz – onalar kabi
Mo‘tabar, aziz inson.

Bir bolaning qalbida
Orzular ochsa kurtak,
Uning bog‘boni erur
Ona va ustoz, beshak.

Hayot bo‘stoni uzra
Ikkisi – suv va ziyo.
Onajon va ustozlar,
Omon bo‘ling doimo.

TONG

Tongda hayot boshlanar,
Kattalar ishga shoshar.
O'quvchilar maktabga –
Dilda orzular toshar.

Kichkintoylar bog'chaga
Chopqillab oshiqadi.
Shirinso'z «bog'cha opa»
Ularga xo'p yoqadi.

Nurga to'ladi zamin,
Qanot qoqar qushchalar.
Erta tongda turganning
Orzulari ushalar...

SHIRIN KALOM

«Assalomu alaykum» –
«Vaalaykum assalom».
Yuraklarni eritar
Shu ikki shirin kalom.

Keksa-yu yosh tilida
Aytilishi xush, oson.
Shu nurli kalom kirgan
Xonadonlar charog'on.

Yo'qlyalik bir-birimiz,
Ko'ngillar olsin orom.
«Assalomu alaykum» –
«Vaalaykum assalom»!

DO'STIM – KITOB

Do'stim, yo'ldoshim – kitob,
Yaqin sirdoshim – kitob.
Yo'llarim yoritguvchi
Nurli quyoshim – kitob.

Uni avaylab-saqlab,
O'qir bo'lsam varaqlab,
Boyir fikr xazinam,
Ketar ko'zim charaqlab.

Ko'maklashar beminnat,
Har qati pand-nasihat.
Barchamizga do'st bo'lar,
Uni sevolrak faqat.

AZIZ DIYOR

Muqaddas uyimizsan,
Yallamiz, kuyimizsan.
Sen-la baxtlimiz mudom,
O'zing - xush o'yimizsan,
O'zbekiston, onajon,
Dilda mehring bir jahon.

Gul, chaman, gulzorlaring,
Qishu yoz, bahorlaring...
Tengi yo'qdir dunyoda -
Musaffo osmonlaring,
O'zbekiston, onajon,
Mangu bo'lsin hur zamon.

Purviqordir tog'lar ham,
Sharbat to'la bog'lar ham.
Tinchlik qo'shig'in kuylar
Bulbullaru zog'lar ham.
O'zbekiston, onajon,
O'zing - tabarruk makon.

FARG'ONAM

Ona shahrim, Farg'onam,
Sen beshigim, sen – allam.
O'zbekistonim – chaman,
Sen undagi gul, lolam.

Har o'tgan kuning qutlug',
Kelajaging soz, yorug'.
Oqshomlaring osuda,
Shundan elning ko'ngli to'q.

Husning quyoshday kulsin,
Iqboling oydek to'lsin,
Eng buyuk in'om – hurlik
Senga muborak bo'lsin.

KITOB DO'KONIDA

Opam bilan aylanib,
Kirdik kitob do'konga.
Ko'zlarim yashnab ketdi
Kirgandayin bo'stonga.

Ikki tomon kitoblar
Terilgan javon edi,
Tinmay o'qidim, ajab,
Tilim ham ravon edi.

Kitob varaqlab, vaqtning
O'tganin bilmay qoldik.
Qaytar chog' qiziqarli
Kitoblar sotib oldik.

YER CHOPDIK

Erta salqinda turib,
Dadam bilan yer chopdim.
Bardam sezib o'zimni,
Katta g'ayrat, kuch topdim.

Marzalar tayyor bo'ldi,
Dadam urug' sochdilar.
So'ngra ko'cha ariqdan
Hovliga suv ochdilar.

Onam issiq non yopib,
Qo'ydilar bizga qaymoq,
Mazza qilib choy ichdik,
Tarqab ketdi bor charchoq.

HIKMAT

Hovlidagi jo'mrakdan
Suv oqardi sharillab,
Jajjigina Sarvarbek
Qo'ydi shu zahot burab.

So'ng kattaroq ochganча
Qop-qora, sho'x ko'zlarin,
Onasiga donalab,
Tushuntirdi so'zlarin:

– Bobom der: «Go'zal – qilmoq
Har ishni vijdondandir».
Suvni isrof qilmaslik
Aqldan, iymondandir.

«QO'SHIQCHI BO'LAMAN»

Salohiddin – sho'x bola,
Ammo tillari burro.
Juda ko'p she'rlar bilar,
Kimdir o'rgatgan go'yo.

Oynai jahonda gar
Qo'shiq aytib chiqsa kim,
Darrov yodlab oladi
Kichkina Salohiddin.

Ukajonim der: «Qo'shiq
Aytsam, shavqqa to'laman,
El suygan hofizlardek
Zo'r qo'shiqchi bo'laman».

2016/114 A5829	Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston MK
-------------------	--

BAHS

Bahslashib qoldi bir kun
Kitob, qog'ozu qalam...
Kitob o'zidan mamnun
Maqtanib ketdi biram:

– Qozonganman g'alaba
Barcha ishning yo'lida,
Men doimo o'quvchi,
Talabaning qo'lida.

Qalam aytar gerdayib:
– Men bilan yozadilar,
Men bo'lmasam, unutib,
Aqldan ozadilar.

Qog'oz dedi iymanib:
– Mensiz qalam netadi?
Men bor uchun kitob ham
Qo'ldan qo'lga o'tadi.

Keling, bahsni qo'yaylik,
Xulosa shuki, do'stlar –
Barchamiz bir bo'laylik,
Bizda aks etsin so'zlar!

MUSOBAQA

Sinf o'g'il, qizlari
Musobaqa o'ynashdi,
Yugurishda kim chaqqon –
O'zlarini sinashdi.

Chiziqqa saf tortdilar,
Qizidi musobaqa.
Qarsak, qiy-chuv boshlandi,
Gap kirmaydi quloqqa.

Ustozlar ham qo'shildi
Qarsak chalib olqishga.
Ur-re! Sinf qizlari
Yetib keldi finishga!

O'sha kuni maktabda
Bayram bo'ldi chinakam.
Ne baxt, hissam bor edi
Bu yutuqda mening ham.

GULZOR

Gul ekib, gulzor qildik
Bahorda hovlimizni.
Ekdik jambil-u rayhon,
Gulbeor-u yalpizni.

Tugmachagul, gulxayri,
Tog'lar go'zali – lola...
Atirgullar lab ochdi
Undan andoza ola.

Yo'l chetida gulsafsar
Der: «Bag'ringga bos meni».
Oshko'kilar sepildi,
Unutmadik o'smani.

Mo'jazgina hovlimiz
Bir go'zal chaman bo'ldi.
Kapalaklarga maskan,
Beqiyos vatan bo'ldi.

DARMONDORI

Karam, sabzi, qizilcha
Darmondorilarga boy.
Aytmay oshko'kilarni,
Biladirsiz, hoynahoy.

Olma, olcha, olxo'ri,
Nari yurmang bulardan.
Ishtahangiz kamaysa,
Bir to'yib yeng ulardan.

Sog'ligingiz uchun do'st –
Iching sut-u qatiqni.
Topolmaysiz hech qachon
Bulardan ham ortiqni.

KO'RPACHALAR SOLAMAN

Bobojonim kelsalar,
Ko'rpachalar solaman.
Qo'llarida ne bo'lsa,
Darrov borib olaman.

Bobom bundan shod bo'lib.
Deydilar: «Balli, qizim».
Xursand bo'lib ketaman
Qilgan ishimdan o'zim...

BALXI TUT

Quloch yetmas balxi tut
Pishib ketdi shunchalar,
Shoxlaridan arimas
Mayna, chumchuq – qushchalar.

Mahallaning bolasi
Erta-yu kech tagida.
Balxi tut to'kiladi –
Mevasi ko'p bargidan.

Biz ham yoyib etakni
Tutdan qoqdik azonda.
Onam shinni pishirdi
Katta o'choq-qozonda.

Shinni juda shirindir,
Mazza qilib xo'p yedik.
Sahar chog' balxi tutga
Hammamiz «rahmat» dedik.

QISHLOQ ZAVQI

Bobom qishloqda yashar,
Hovlilari keng, katta.
Yozgi ta'tilga chiqsam,
Borajakman albatta.

Bog'lari bor serhosil,
Olma, o'riklar pishar.
Uzumning zo'r navlari
Shu hovlida yetishar.

Sigir, buzoq, qo'y, echki...
Qaynaydi sut bulog'i.
Bedana, to'ti, kaklik –
Bobomning ovunchog'i.

Qishloq hayoti zavqli,
Loqaydlikni tashlayman,
Mehnat qilib yoz bo'yi
Men shu yerda yashayman.

O'SMA

Bahorda yerga onam
O'sma urug' sepdilar.
– Bu bizga momolardan
Qolgan odat, – dedilar.

– Qayrilma qoshlaringga
O'sma qo'ygin shavq bilan,
O'rtoqlaring qarashar
Havas bilan, zavq bilan.

Keyin shu o'smalardan
Uzib bergin ularga.
Bolajonim, yetaylik
Yana shunday kunlarga...

Onam ekkan o'smalar
Mahallani kezadi.
Qancha kelin, qizlarning
Qoshlarini bezaydi.

NOVVOYXONA

Mahallamiz boshida
Mo'jaz novvoyxona bor.
Quyosh yoyilmay turib,
Nonga kelamiz qator.

Ishchan novvoy akalar –
Juda quvnoq, shirinso'z,
Kichiklarni erkalab
Qisib qo'yadilar ko'z.

Issiq nonning xush bo'yi
Mahallani tutadi.
Tandirdan uzilishin
Yosh-u qari kutadi.

Har tong novvoyxonada
Shundayin hol bo'ladi,
Tinchlig-u to'kinlikdan
Dillar nurga to'ladi.

BESHIKKA BELADILAR

Hovlida bir to'p bola
Uchar edik arg'imchoq.
Qo'shni xola bizlarni
Chaqirib qoldi shu choq.

Kirdik, kelinchak opa
Qarshi oldi shod, quvnoq –
O'n kun oldin laylaklar
Keltiribdi chaqaloq!

Beshik olib kelibdi
Qishloqdan onajoni,
Kulcha-yu shirinlikka
To'ldirib dasturxonni.

Mehmon qilib bizlarni,
Omonlik tiladilar,
So'ng momolar go'dakni
Beshikka beladilar.

SUMALAK PISHIRAYLIK

Buvijonim, buvijon,
Pishiraylik sumalak.
Charchab qolmaysiz aslo,
Hammamiz yordam bersak.

O'tin yorib beradi
Toshpo'lat bilan Nortoy.
Guli, Asal, Xadicha
Tozalab berar bug'doy.

Unib chiqsa maysalar,
Asta yanchib olamiz.
Sharbatin siqib, suzib,
Doshqozonga solamiz.

Qaynatamiz, kovlaymiz
Uxlamasdan tonggacha.
Siz pishirgan sumalak,
Buvijonim, boshqacha.

Juda xushbo'y, mazali,
Yeb to'yamaymiz hech qachon.
Ko'klam keldi, sumalak
Pishiraylik, buvijon!

BOBOJONIM

Bobom yuzlari oftob,
Duolari mustajob.
Ma'no to'la gaplari –
Go'yo hikmatli kitob.

Yaxshilikni och, derlar,
Yomonlikdan qoch, derlar.
«Bolaginam, ezgulik
Urug'ini soch», – derlar.

– Yurgin hasaddan yiroq,
Mard bo'lgin, bo'lma qo'rqqoq.
G'ofil bo'lma, vijdoning
Hamisha bo'lsin uyg'oq.

Yurtga sodiq bo'l, deydi,
Har nedan berar saboq.
Bobomning o'gitalari
Hayot yo'limda mayoq.

UKAM SARVARBEK

Jajji ukam Sarvarbek
Tek turmaydi, juda sho'x.
Dikir-dikir sakraydi,
O'yini ko'p, tinim yo'q.

Quchoq ochsam men kulib,
Kelar shu on yugurib.
Qalam, daftar bermasam,
Yig'laydi labin burib.

Uni erkalar onam,
Gaplari shirin biram.
Juda-juda yarashar
Yig'lasa ham, kulsa ham.

QALDIRG'OCH

Uyimiz ayvoniga
Qaldirg'ochlar in soldi.
Ko'p o'tmay, polaponlar
«Chug'ur-chug'ur»lab qoldi.

Ota-ona qaldirg'och
Ovqat tashiydi tinmay.
Polaponlar chug'urlar
Aslo to'yganin bilmay.

Tinchlik bermay yoz bo'yi
Pashsha, chivin, qurtlarga,
Kuzda uchib ketdilar
Olis issiq yurtlarga.

Har yili bo'lar takror
Bu qushlarning tashrifi.
Go'yo qaldirg'och kuyi –
Tinchligimiz ta'rifi.

DIYORBEKNING KOPTOGI

Diyorbekning koptogi
Birdan yo'qolib qoldi.
«Topib beringlar», deya
Injiqlanib, dod soldi.

Hamma axtarib ketdi
Bolakayning koptogin.
Qaradilar yerto'la,
O'choq, tandirning tagin.

Topa olmay, supaga
O'tirib ham oldilar.
Osmonga uchdimi, deb
Ajablanib qoldilar.

Biri kinoya bilan
Dedi cho'zib bo'ynini:
– Qaramoq qoldi xolos
Olaparning uyini...

Qidiruv davom etdi –
Olapar dong qotardi.
Ajab, koptok kuchukning
Uychasida yotardi!

Adabiy-badiiy nashr

Mushtariybegim Isroilova

DUO QILING, BOBOJON

(She'rlar)

Muharrir:

Hayotjon Boyboboyev

Tex. muharrir:

Nazirjon Hoshimov

Dizayner:

Sotvoldi Hasanov

Nashriyot litsenziyasi: A.I.N° 162. 2009-yil 14-avgust.
Terishga berildi: 11.04.2016-y. Bosishga ruxsat etildi:
31.05.2016-y. Bichimi: 84x108_{1/32}. Nashriyot bosma tabog'i:
1,0. Shartli bosma tabog'i: 1,25. Journal garniturası. Ofset
usulida bosildi. Adadi: 1000 dona. Buyurtma №: 178.
Bahosi kelishilgan narxda.

«FARG'ONA» nashriyoti.

150114. Farg'ona shahri, Sohibqiron Temur ko'chasi,
28-uy.

«PRINT LINE GROUP» XK bosmaxonasi.

100097. Toshkent shahri, Bunyodkor shohko'chasi, 44-uy.